

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: B. B.**, zastoupen Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem, se sídlem Na Jíkalce 13, 301 17 Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 3. 2005, č. j. 60 Az 6/2005 - 40,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Romanu Seidlerovi, **se** odměna za zastupování **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 6/2005 - 40 ze dne 1. 3. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 833/LE - B01 - B03 - 2004 ze dne 3. 1. 2005, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost způsobenou nesprávným posouzením právní otázky splnění podmínek pro zamítnutí jeho žádosti podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Stěžovatel uvádí, že jeho žádost nebyla motivována snahou vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nýbrž snahou získat v České republice azylovou ochranu. Je sice

pravdou, že o azyl mohl požádat dříve, chtěl však v České republice pracovat a nikoho neobtěžovat svými problémy. V České republice stěžovatel pobývá trvale od roku 1994, pouze s přestávkami, a sice s odjezdy do země původu za účelem vyřízení prodloužení pobytu. Stěžovatelův pobyt v České republice byl vždy legální, legální bylo i jeho zaměstnání. Stěžovatel tu má svoji rodinu, jeho dcera je však vážně nemocná. Na jaře roku 2004 přišel stěžovatel o cestovní doklad. Stěžovatel tedy uzavírá, že o azyl nepožádal z důvodů vyhnout se správnímu vyhoštění, ale z důvodu možnosti pobývat v České republice se svojí rodinou a kvůli zdravotní péči, kterou je Česká republika schopna zajistit.

Kromě toho stěžovatel zpochybňuje závěr krajského soudu, podle něhož nemá nárok na humanitární azyl, přitom jeho udělení je ponecháno na absolutní volné úvaze správního orgánu - žalovaného. Stěžovatel poukazuje na předchozí judikaturu Vrchního soudu v Praze a krajských soudů, podle níž správní orgán musí pro kvalifikované rozhodnutí ve věci zohlednit podklady, které mu umožňují kvalifikovaně rozhodnout, a to znamená, že si takové podklady musí obstarat. Stěžovatel též argumentuje doktrínou správního práva ohledně správního uvážení a namítá, že žalovaný měl povinnost zabývat se zdravotním stavem stěžovatele. Stěžovatel se dále vyjadřuje v tom smyslu, že „... nechápe upozornění krajského soudu ...“, podle něhož o humanitární azyl nežádal. Žalovaný rozhodl rychle (během 4 dní), nedal stěžovateli šanci, aby se zmínil o svém zdravotním stavu, navíc stěžovatel zde má svoji rodinu, ona potřebuje jeho a on ji, i jeho dcera je nemocná, kromě toho mělo být zohledněno, že zde stěžovatel několik let tvrdě pracoval za minimální mzdu, že má českou přítelkyni, že ovládá český jazyk atd.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci témuž soudu k dalšímu řízení, kromě toho žádá o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukazuje na to, že stěžovatelova žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, žalovaný tedy neposuzoval důvody podle § 12 až § 14 zákona o azylu. Výrok týkající se humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je v případě zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné výrokem nadbytečným. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Z obsahu správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud zejména následující rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal žádost o udělení azylu v prosinci roku 2004 bezprostředně poté, kdy obdržel v pořadí již druhé správní vyhoštění. V České republice pobýval stěžovatel již od roku 1994, pracoval tu, domů do země svého původu jezdil nepravdělně. Naposledy ze země svého původu přicestoval v únoru roku 2003, v dubnu roku 2004 obdržel první správní vyhoštění, Českou republiku však neopustil, zadržen byl v prosinci 2004 a tehdy mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění. Stěžovatel uvedl, že o azylu začal uvažovat poté, kdy mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění, měl prošlé vízum, neměl doklady, peníze ani práci. O možnosti podání žádosti o udělení azylu jej informovala dcera, která žije v Ž. Žalovaný shledal splnění podmínek podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu účinného ke dni jeho rozhodnutí a stěžovatelovu žádost jako zjevně nedůvodnou zamítl. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že jeho rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou, ta byla zamítnuta. Krajský soud shledal důvodnou aplikaci právě uvedeného ustanovení, vyslovil se i v tom směru, že za této situace se neměl žalovaný zabývat splněním podmínek podle § 14 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 21. 3. 2005, stěžovatel jej napadl kasační stížností dne 4. 4. 2005.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“); kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel namítá nesprávné posouzení podmínek pro zamítnutí žádosti podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, míří tedy na kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a), tj. na nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Kromě toho namítá, že žalovaný se nezabýval otázkou humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, jde tak o vadu řízení, pro kterou měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit, což neučinil. Stěžovatel tedy rovněž namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Námitka splnění podmínek pro udělení humanitárního azylu nalézá své opory i v žalobě ke krajskému soudu, a tedy v obou právě uvedených částech je kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v mezích uplatněných kasačních důvodů, vázán důvody kasační stížnosti, přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil se nesprávnosti při výkladu. Nejvyšší správní soud se na základě uplatněného kasačního důvodu zaměřil na posouzení, zda skutečnosti, jež z průběhu řízení vyplynuly, odůvodňují aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu či nikoli.

Podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná tehdy, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. Aby tedy byla aplikace tohoto ustanovení důvodnou, muselo by být prokázáno, že žádost o udělení azylu byla podána s cílem vyhnout se vyhoštění, kromě toho by však musela být prokázána i skutečnost, že žadatel mohl o azyl požádat již dříve. Pokud stěžovatel ve správním řízení výslovně uvedl, že o azylu začal uvažovat poté, kdy mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění, měl prošlé vízum, neměl doklady, peníze ani práci a že jej „... v Ch. poučili, že o azyl může požádat, proto tak učinil ...“ (to vše v odpovědi na šestou otázku při pohovoru vedeném dne 30. 12. 2004), pokud stěžovatel již v dubnu roku 2004 obdržel první správní vyhoštění, Českou republiku však neopustil, zadržen byl v prosinci 2004 a tehdy mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění, přitom bezprostředně poté stěžovatel požádal o udělení azylu, pak měl žalovaný první podmínku podávanou z § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu za prokázanou důvodně. Stěžovatelova žádost o udělení azylu tu zřetelně byla vedena snahou předejít nepříznivým důsledkům opakovaně uděleného správního vyhoštění, když stěžovatel se v tu dobu nacházel v zařízení pro zajištění cizinců, a tedy jiná alternativa řešení této pro něj nepříznivé situace fakticky v úvahu nepřicházela. Splněna je navíc i druhá z podmínek, tj. že stěžovatel mohl o azyl požádat již dříve, byť i z důvodů, které v řízení o udělení azylu uváděl (že jej hlídala policie, že zabili bratrance, že to měli údajně provést právě policisté atd.). V České republice pobýval stěžovatel již od roku 1994, pracoval zde, svobodně se pohyboval, během deseti let svého pobytu zde mohl vejít ve styk se zdejšími úřady a o azyl požádat, avšak neučinil tak. Nehledě k tomu, že skutečnosti stěžovatelem uváděné, zejména že tu delší dobu pracoval, že se během této

doby vracel do země původu a zase zpět do České republiky za účelem vyřízení formalit nezbytných k výkonu práce atd., nenasvědčují tomu, že by zde hledal okamžitou legální záštitu před pronásledováním v zemi svého původu, jejíž zajištění je základním smyslem azylového zákonodárství, skutečně je třeba mít za prokázané, že v podání žádosti o udělení azylu stěžovateli po dobu deseti let skutečně objektivně nic nebránilo. V takovém případě tedy byly důvody k aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu dány.

Posoudil-li shora uvedenou právní otázku krajský soud shodně, pak v tomto jeho posouzení Nejvyšší správní soud nezakonnost neshledává. Dospěl-li přitom krajský soud k závěru, že aplikace § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu byla důvodná, neměl se samostatně zabývat splněním podmínek podávaných z § 12 až § 14 zákona o azylu. Pokud totiž nebyly s ohledem na skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení samostatně posuzovány důvody podle § 12 zákona o azylu, toliko bylo shledáno, že tu je důvodu k aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nebylo důvodu posuzovat splnění podmínek podávaných z § 14 zákona o azylu, a krajský soud tak ani nečinil. Pro rozhodování žalovaného o udělení azylu z důvodu předvídaného v § 14 zákona o azylu je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu samostatně zjišťovány nejsou, a proto krajský soud nepochybil, pokud se jimi vůbec nezabýval. Nezabýval-li se za uvedené situace těmito důvody ani žalovaný, pak nebylo důvodu, aby jeho rozhodnutí krajský soud ze stěžovatelem nyní namítaného důvodu rušil. Pokud jde o skutečnosti uváděné krajským soudem na straně 8 rozsudku ohledně toho, že stěžovatel nemá nárok na udělení humanitárního azylu, to je konstatování právního stavu, na něž žádná další úvaha soudu nenavazuje (když krajský soud sám na straně 9 správně uvádí, že humanitárním azylem podle § 14 zákona o azylu se není třeba za daného stavu věci zabývat), a jde tak o konstatování nadbytečné, nikoli principiálně nesprávné. Neposuzoval-li však krajský soud otázku humanitárního azylu a činil-li tak správně, jak shora uvedeno, není třeba míru správnosti tohoto konstatování krajského soudu podrobovat hlubšímu rozboru.

Nejvyššímu správní soudu tedy nezbývá než uzavřít, že krajský soud použil při přezkumu rozhodnutí žalovaného správný právní předpis a správnou právní normu, přitom se nesprávnosti nedopustil ani při jejich výkladu, nadto nebyly v postupu žalovaného shledány takové stěžovatelem namítané procesní vady, pro které by bylo zapotřebí jeho rozhodnutí krajským soudem rušit.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátovi Mgr. Romanu Seidlerovi, Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu z toho důvodu, že ze soudního spisu nevyplývá, že by ustanovený advokát v řízení o kasační stížnosti jakýkoli úkon právní služby učinil,

kromě toho ani k výzvě soudu ze dne 7. 11. 2005, č. j. 6 Azs 164/2005 - 82, žádný úkon nespecifikoval a přiznání žádné odměny nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu